

Revisjonsrapport

2010.029.R.KLIF

Revisjon av Yara Porsgrunn, salpetersyreområdet

Dato for revisjonen: 7. – 9. april 2010

Rapportnummer: 2010.029.R.KLIF

Saksnr.: 2008/652

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Knut Rutlin

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Ingegerd Aanonsen

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Yara Porsgrunn under sluttmøtet for revisjonen 9. april 2010.

Klima- og forurensningsdirektoratet konstaterte 4 avvik under revisjonen:

Det er ikke nedfelt akseptkriterier i vedlikeholdssystemet for kritisk, utslippsrelatert utstyr.

Fangdammer har ikke egen utstyrskode i Yara Porsgrunns vedlikeholdssystem og den dokumenterte rutinen med å følge opp anbefalinger av tiltak i fangdammene er mangelfull.

Ved kalibrering av ledningsevne målere i salpetersyreområdet testes ikke tilhørende alarmer.

Salpetersyreområdet har mangelfull dokumentasjon av risikovurdering av valgte løsninger for barrierer/spilloppsamlingssystem.

Det ble gitt en anmerkning under revisjonen:

Det er ikke etablert rutiner i internkontrollen som sikrer at Yara Porsgrunn har kunnskap om status på utstyr som de benytter, men som andre eier og vedlikeholder.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Yara Porsgrunn skal sende en skriftlig bekreftelse innen 1. juni 2010 på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3.

12.04.2010

dato Ingegerd Aanonsen
 revisjonsleder

Anne-Elisabeth Arnulf
seksjonssjef

1. Hva omfattet revisjonen

Ansvarlige virksomhet (kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr (underenhet): 974100169	Eies av: 984015666
Besøksadresse: Tormod Gjestlands veg 16, 3936 PORSGRUNN	Telefon: 09272
Bransjenr. (NACE-kode): 20.150 - Produksjon av gjødsel, nitrogenforbindelser og vekstjord	E-post: yara@yara.com

Kontrollert anlegg

Navn: Yara Porsgrunn, salpetersyreområde	Anleggsnr: 0805.0039.01
Kommune: PORSGRUNN	Anleggsaktivitet: Industriproduksjon
Fylke: TELEMARK	Risikoklasse: 1
Tillatelse gitt: 17.07.1989	Tillatelse sist oppdatert: 13.09.2005

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Klima- og forurensningsdirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema:

- internkontroll
- risikovurdering
- vedlikehold
- tankanlegg i salpetersyreområdet
- rørsystemer i salpetersyreområdet
- barrierer i salpetersyreområdet

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Virksomhetens manglende etterlevelse av egne regler som er strengere enn lovkravene, vil fra tilsynsetatenes side ikke betraktes som et avvik, men kan omtales som en anmerkning.

2. Oppfølging etter revisjonen

Yara Porsgrunn plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Yara Porsgrunn skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet en skriftlig bekreftelse innen 1. juni 2010 på at avvikene er rettet. Dersom dere mener at det ikke lar seg gjøre å rette opp avvikene innen denne fristen, må dere redegjøre for årsaken og legge fram en tidfestet handlingsplan for det videre arbeidet innen samme dato.

3. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Yara Porsgrunn er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 4 (jf. varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 12. januar 2010). Dette betyr at dere skal betale kr.43 100,- i gebyr for den gjennomførte revisjonen. Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 12. april 2010. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

4. Offentlighet

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. Offentlighetsloven).

Kopi av rapporten sendes også til:

Fylkesmannen i Telemark, ved miljøvernavdelingen

5. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Det er ikke nedfelt akseptkriterier i vedlikeholdssystemet for kritisk, utslippsrelatert utstyr.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, annet ledd, punkt. 7

Kommentarer

Yara Porsgrunn har for enkelte områder og for enkelte utslippsrelaterte utstyrgrupper utarbeidet akseptkriterier med hensyn på hva som er tilfredsstillende teknisk tilstand. Dette gjelder bl.a for rørsystemer i ammoniakkområdet. Kriteriene som brukes her er fra Hydro Landbruk (fra 1992, jf. instruks L- AMM-511II) og er ikke implementert i Yara Porsgrunns eget internkontroll/ vedlikeholdssystem.

Yara Porsgrunns akseptkriterier er ikke nedfelt i vedlikeholdssystemet for å kvalitetssikre de vurderinger og beslutninger som bedriften gjør i forbindelse med inspeksjon og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr, bl.a for tankanlegg, rørsystemer og fangdammer.

Avvik 2

Fangdammer har ikke egen utstyrskode i Yara Porsgrunns vedlikeholdssystem og den dokumenterte rutinen med å følge opp anbefalinger av tiltak i fangdammene er mangelfull.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, annet ledd, punkt. 7

Kommentarer:

Fangdammene blir inspisert, men har ikke egen utstyrskode i Yara Porsgrunns vedlikeholdssystem, og det er dermed vanskelig å få oversikt over inspeksjoner og vedlikehold som er utført på de enkelte fangdammene.

Yara Porsgrunn har satt bort kontroll av fangdammer til eksternt firma, BIS. I henhold til avtale skal fangdammene kontrolleres hvert 3. år bl.a. for betongskader. Rapport fra disse kontrollene med en skadegradering og anbefaling av tiltak sendes Yara Porsgrunn for beslutning om tiltak. Der det skal gjennomføre tiltak blir det lagt inn en arbeidsordre i SAP. Der BIS anbefaler tiltak, men Yara Porsgrunn beslutter at det ikke skal gjennomføres er det vanskelig å finne dokumentasjon på dette. Anbefalinger om tiltak som Yara Porsgrunn beslutter ikke skal gjennomføres blir ikke registrert som lukket i SAP eller andre system.

Avvik 3

Ved kalibrering av ledningsevne målere i salpetersyreområdet testes ikke tilhørende alarmer.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, annet ledd, punkt 7.

Kommentarer:

Yara Porsgrunn bruker et eksternt firma, BIS, for kalibrering av ledningsevne målerne i salpetersyreområdet. I henhold til avtale kalibreres disse målerne hver 3. måned. Alarmer som er tilknyttet ledningsevne målerne funksjonstestes imidlertid ikke.

Avvik 4

Salpetersyreområdet har mangelfull dokumentasjon av risikovurdering av valgte løsninger for barrierer/spilloppsamlingsystem.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, annet ledd, punkt 6

Kommentarer:

Salpetersyreområdets barrieresystem/spilloppsamlingsystem består av flere separate delsystemer som ikke er lukkede systemer i forhold til resipient (sjø). Systemene har flere utslippspunkter som ordinært er åpne til sjø, men som blir kontinuerlig overvåket med ledningsevne målere eller pH- målere. Disse utslippspunktene blir stengt manuelt eller automatisk dersom verdiene kommer utenfor akseptområdene.

Virksomheten har utført flere risikovurderinger og risikoanalyser av sine aktiviteter, prosessområder og utstyrsinstallasjoner som også omfatter ytre miljø/utslippsfare. I noen av disse vurderingene/analysene er også barrieresystemet omtalt, men da kun ved at systemet er anført som eksisterende/gitte tiltak. Det er ikke gjort vurderinger av barrieresystemet i seg selv, mhp. om valg av løsninger og funksjonsprinsipper er gode nok/tilfredsstillende, i forhold til utslippsfare.

Følgende punkter er viktige i forhold til en vurdering av om løsninger og funksjonsprinsipper er gode nok/tilfredsstillende:

1. Barrieresystemet er ikke et lukket system, men har utslippspunkter som ordinært står i åpen posisjon til sjø. Disse skal stenge ved høy ledningsevne, eller lav/høy pH.
2. Barrieresystemets spilloppsamlingsstanker er ment å fungere som buffertanker for å kunne håndtere/ta unna lekkasjer/utslipp. Men det er ikke gitt føringer i driftsprosedurene for hvordan disse tankene skal driftes for å sikre ledig kapasitet (i følge bedriften vil det normalt være ledig plass)
3. Deler av barrieresystemet eies av HIP og er derfor utenfor Yara Porsgrunns eget system mhp. drift, sjekk/vedlikehold og oppfølging. Yara Porsgrunn har ikke etablert rutiner for å etterspørre HIP om status av disse barriereområdene /utstyrsinstallasjonene. Det gjelder bl.a tankterminalens felles fangdam, jf. oljedetektor, API separator, betongmur (mot sjø), nedgravde dreneringsrør, og støttesystemer/betongfundamenter for rørsystemer/rørgater som også eies og skal følges opp av HIP.
4. Jf. også utslipp av 21 m³ mineralolje ("whiteoil") til sjø i 2007 hvor oljedetektor ikke fungerte.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Det er ikke etablert rutiner i internkontrollen som sikrer at Yara Porsgrunn har kunnskap om status på utstyr som de benytter, men som andre eier og vedlikeholder.

Kommentarer:

Yara Porsgrunn benytter bl.a. rørbroer og fangdam rundt tankterminal med oljeseparasjonsanlegg med mer som HIP eier og vedlikeholder. Det er etablert avtaler vedrørende ansvar i tilknytning til overvåking og vedlikehold av dette utstyret.

Det ble under revisjonen bekreftet at det aktuelle utstyret er vedlikeholdt som forutsatt i avtalen. Yara Porsgrunn har imidlertid ikke etablert en rutine i sin internkontroll som sikrer at de får kunnskap om dette utstyret har tilfredsstillende standard.

7. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 10. mars 2010: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.

Åpningsmøte 7. april 2010: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 7. – 8. april 2010.

Avsluttende møte 9. april 2010: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

8. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

forurensningsloven

produktkontrollloven

forurensningsforskriften

forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven (utslippstillatelsen) av 17. 07.1989, sist endret 13. september 2005

korrespondanse mellom Yara Porsgrunn og Klima- og forurensningsdirektoratet virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

VEDLEGG 1

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon av Yara Porsgrunn, salpetersyreområdet 7. – 9. april 2010

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-sjef	X	X	X	X
Direktør				X
Tilsynssjef	X	X	X	X
Fabrikkinspektør		X	X	X
Prosessingeniør		X	X	X
Teknisk sjef	X	X		X
Vedlikeholdssjef gassområde	X	X	X	X
Vedlikeholdssjef ferdigvare	X			
Produksjonssjef SSO	X	X	X	X

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:

Ingegerd Aanonsen, revisjonsleder

Bent Bolstad, revisor